

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Bethlen-u. Harmati-féle ház, hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

Megjelenik hetenként egyszer vasárnap.

Előfizetési díj: Egész évre 8 K. Fél évre 4 K. Negyed évre 2 K. Egyes szám ára: 16 fillér.

Főszerkesztő:

Benka Gyula

Főmunkatárs:

Zinszky István.

KIADÓHIVATAL:

Belicey-ut 9. számú ház, hová az előfizetési és a hirdetési pénzek küldendők. Nyíltérben egy sor közlési díja 50 fillér.

Áramlatok.

Az emberiség fejlődés történetét vizsgálva szédületes fejlettség után a legsötétebb műveletlenség bekövetkezését látjuk. Az egyiptomiak, görögök, rómaiak fejlett irodalmi, művészeti, mezőgazdasági, kereskedelmi és ipari élete nyomtalanul enyészik el s helyét a legprimitívebb létfenntartási mód: a nomád élet váltja fel. A magas nivóju szellemi élet, az öntudatos és rohamos haladás hirtelen megszakad és utána a terméketlen és műveletlen, öntudat nélküli évszázadok kínos vergődése következik.

E visszafejlődések valóságát sok történelmi tény igazolja.

De mik lehetnek e visszafjlődések okozói?

E tekintetben eltérők a vélemények. Vannak, kik e hanyatlás okát valamely az emberi akaraton kívül eső rendeltetésnek, vagyis isteni akaratnak tudják be, mások pedig az ember természetében fekvő, a velünk

született gyarlóságokban keresik az eredetet.

Ez utóbbi nézet valószínűbb is.

A teremtés rendeltetése örök érvényű s így önmagát meg nem cáfolja. Az öntudat és akaraterő az embernek veleszületett tulajdonsága, tehát isteni adomány s mint ilyen kell, hogy rendeltetéssel is bírjon. Már pedig az öntudat és akaraterő együttes működésének más rendeltetése nem lehet, mint a haladás.

A mit a teremtés egyik oldalon rendeltetésül szabott meg, arra más irányu események megsemmisítőleg nem hathatnak, legfeljebb csak gátolják.

A természetes fejlődés rendjén egy az emberi akaraton kívül fekvő esemény csak bizonyos ideig tartó etagnációt idézhet elő, de az elért eredményeket semmiképen sem semmisítheti meg, hacsak az egész emberi élet meg nem semmisül, de akkor megszűnik a rendeltetés is.

Különben a logikus vizsgálat is bizonyítja, hogy a szülő okok kiszabott funkciójának megbomlása idézi elő a megsemmisülést nemcsak az emberi életben, hanem más dolgokban és cselekményekben is.

Ami a haladás előidézője t. i. az értelem és akaraterő, ugyanazon emberi tulajdonosok elfajulása lesz a visszafejlődés megindítója.

Az emberiség művelődés történetében tapasztalt természetellenes hullámzások tehát azon áramlatok eredménye, amelyeket öntudatos, de nem meggondolt emberi cselekedetek indítottak meg.

Hogy mi váltotta ki belőlem e gondolatokat? Azt is megmondom.

Egy pamflett került a napokban a kezembe, ez a nyomtatvány a mezőgazdasági munkásházak építése és a gazdasági cselédek jogviszonyának rendezése ügyében alkotott törvény javaslatok ellen íródott.

T Á R C A.

Kimagasló női alakok a magyar történelemben.

Irta: Pataki János.

Felolvastatott: a Leányegyesület május hó 5-én tartott gyűlésén

Régi dal, régi dicsőségről, daliás időről, magyar asszonyokról . . .

Nines nép e földkerekségen, a melynek oly történelme legyen, mint a magyar-nak. A mi történelmünk mese, de ennek a mesének minden betűje igaz tény, valóság. E széles világnak ninesen még egy darab földje, melyet annyi vér áztatott volna, mint a miénket. Fű, virág, cserje-bokor, a melyik itt zöldül, véráztatta földből táplálkozik. Hegyeink, völgyeink honfiak vérével, honleányok könnyeivel megszenteltek.

Az öt világrész nemzetei között egy sincs, a melynek honleányai annyit szenvedtek, annyit küzdöttek volna a családi

tűzhelyért, a hazáért, mint a mi honleányaink.

A magyar nemzet küzdelme egy óriási küzdelem. A lét és a nem lét harca. De végtelen küzdelmeinkben, az erős férfi mellett, ott állott a nő. Jóban, rosszban egyaránt osztozott vele, Órangyala, fegyvertársa vott, ha úgy hozta a sors. Hej! pedig sokszor úgy hozta a végzet!

A tengernyi harcban, a férfi oldalán, ott küzdött a nő. Ott volt anyagi szelidségével, ott a félelmet nem ismerő oroszlán bátorságával.

Lebbentsük fel a multnak fátyolát. Lelki szemünkkel nézzük a régmúlt időket, a régmúlt időknek dicső alakjait, a magyar asszonyokat.

A fegyverterembe lopózik a hitves, látja harcban készülő életpárját, hirtelen valami hősi elszántság megszállja, páncélt ölt keblére, dusan omló barna hajzatát sebtén összefogja, sisakkal borítja, gyöngéd idegei megfeszülnek a hófehér bőr alatt, a mint kezét rateszi a kard drágaköves markolatjára . . . a harcba kíséri urát . . .

Amott ostromlott várfalról égő rőzsét dob le, forró vizet zudít az ellenség tarkoponyájára s a kifolyó vér láttára elfelejti női mivoltának gyarlóságát, a hazaszeretet, a hitvesi hűség, az időnek láza hőssé avatja.

S a mikor győz a tulnyomó erő, a szabadság zászlaja porba hull és ketté törik a kard, a fényes eget sötét felhő borítja el, messze idegenbe követi urát s megosztja vele a számkivetésnek keserű kenyerét, a hontalanságnak tengernyi fájdalmát . . .

A messze multban ott látjuk Rozgonyi Cicelle mesebeli alakját, a hitvesi hűségnek a női hősiségnek eme szép példáját. Hites ura harcra készül. Rozgonyi Cicelle szive nagyot dobban. A másik pillanatban fegyveresen, páncélosan, Muci paripáján ott terem a zord vitézek között s urával együtt levonul Galambóc vára alá. Megmenti férjét meg koronás királyát, Zsigmondot.

Mit regéljünk Szilágyi Erzsébetről, a törökverő Hunyadi János életpárjáról, Mátyás király jó édes anyjáról! Az anyai, a legtisztább szeretetnek példányképe Szilágyi Erzsébet. Hunyadi váratlan halála után

E cikkem keretében, részint a lap iránya miatt, részint a terjedelemre való tekintetből sem az említett törvényjavaslatokkal, sem a pamflett forrással foglalkozni nem fogok. Figyelmemet csupán a cél, melynek szolgáltaiban íródott, ragadta meg.

Bevallott tendenciája a szociális törekvések támogatása, valójában pedig ez elvekkel merőbben ellentétes csapáson halad.

Mert mi a szocialismus tulajdonképpen? Ugyebár nem a visszaesés, hanem a haladás, nem a jogok csorbítása, sőt ellenkezőleg azok kiszélesítése és nem a gyűlölet, hanem a szeretet.

A modern, az igazi szociális elv az egyén jogának tökéletesítésével kívánja a társadalom tökéletesítését szolgálítani. A jogokkal azonban szembe állítja a köteleességeket. S amint a természet rendje szerint distingválunk kell a köteleességeket, hasonlóan kell eljárunk a jogokkal szemben is, mert a szociális elvek igazságával összeférhetetlen, hogy egyik részen csak a jogokat kívánjuk, a másik részre csupán a terheket rójuk.

A modern szocialismus nem utópián épül, hanem számol az emberi gyarlóságokkal is, mert a teremtés munkáján semmiféle emberi akarat nem változtat. Az öröklött tulajdonok változatlanok maradnak minden időben.

Van ugyan egy hipotézis, amely az öröklött tulajdonok kinevelését lehetőnek mondja évszázados nevelés

utján. Ez azonban csak hipotézis, a valóság: hogy az ember nemcsak erényekkel, hanem gyarlóságokkal is fel van ruházva, amelyekből soha ki nem vehető, különben az értelem is teljesen feleslegessé válna.

Azok a bibák, amik az őseimben megvoltak, a ma emberedben is megvannak, sőt talán fokozottabb mértékben.

Ezek fékezésére kell, ekerülhetetlenül kell a társadalmi rend, amely ha egyszer megbomlik, a fékevesztett indulat: az emberi gyarlóság lerombol, megsemmisít mindent, ami évezredek kínos eredménye.

A szenvedély tuhájtása egy újabb áramlat előidézője lehet, amely újabb áramlat a történelmi tények megismétlését szülheti.

Szerencsére ma már a fejlődés oly magas fokán állunk, hogy a teljes visszaesés valószínűtlen, de azért semmi sem lehetetlen.

A szenvedély tüzeiben a megfontoltság még a műveltebb elemekben is erejét veszti, hát még a nagy tömegben, ahol a megfontoláshoz, a mérlegeléshez szükségelt értelmi alap is hiányzik.

A tömeg még éretlen, különösen az elvek megértésére. Nem az értelem, hanem a szenvedély uralma alatt áll.

A megsemmisítő áramlatok szolgálataiban tett minden lépés a haladás s így a szociális elvek ellen is tett merénylet. Ily irányú törekvések nem az elvet szolgálják, hanem annak lehető legnagyobb kárára vannak.

László és Mátyás fiainak él. Nemes lélekkel szenved el László fiának törvénytelen kivégeztetését, elviseli büszkén Mátyás rablását, a Hunyadi ház ellenségeinek ármánykodásait, cselszövényeit. A gondviselés megnyilatkozását látja akkor, a mikor Buda várában a magyar nemesség a gyermek Mátyást, a prágai foglyot, királyává választja.

A mohácsi nagy temető felett varjak és hollók kárognak. Huszonkétezer magyar holttest borítja a vértől megáztatott csata-teret. A gyászos, nagy temetőben egy nő alakot látunk. Szemében köny esillog, szívében a fájdalom mardossa, lába vérben gázol, temeti az elesetteket. E nő Kanizsai Dorothea.

Amott tajtékzó ménen menekül Dobozi és hitvese. Nyomukban a vad török, spahi. A kifáradt paripa lankad, a menekülők már az üldözők kezébe kerülnek. Nem . . .

Ki látta valaha villámlani télben?
Fegyver esillogását fekete éjféiben?
Galambot marókkal vinni, verekedni?
Gyöngé szüzi karról piros vért csepegni?
Egervár falai látták e esodát . . .

1552. év szeptember hó első napjaiban megszállta Achmet török fővezér 150 ezernyi serege Egervárt, Felső-Magyarország kulesát, melyet 2000 magyar védett s megkezdődött az élet-halál harc. A török óriási erejét hősi elszántsággal verte vissza Dobó

vitéz népe. Ostrom-ostromra következett. Az ágyúk és puskák döngésétől rengett az egész vár. Mindhiába! Egervára még akkor is állott. A védők megfogytak, de meg nem törték. Október 12-ike volt a várórség itélet napja. Mint a viharfelkorbácsolta tenger árja zudul, a török a megrongált várfalakra. A megtizedelt várórség már-már lankadni kezd, a mikor a vár udvarán oly jelenet játszódott le, melyet a toll leírni képtelen.

Dobó hős leánya lobogót ragadt gyenge kezeibe, mellette állanak Homonnay Margit, Homonnay Györgyné két leányával és a vár többi asszonyai fegyveresen. Mint a bosszuálló angyalok hágnak fel a várfalakra. Ki apja, ki testvére, ki kedvese mellé siet, hogy vagy azzal örüljön a nyeregő győzelemnek, vagy ha kell annak közelében lelje halálát.

Gyöngéd női kezek üstökben vizet forralnak s öntik a törökre, amott mázsás köveket hengeritenek a felfelé tódulóakra, emitt női kézben éles kard megvilan, puska döbben . . . Egervára áll!

Azóta évszázadok vészes fellegei viharzottak el édes hazánk felett s mi a késő uoókák, valahányszor Eger felé tekintünk, szívünk hálás érzeléssel telik el s a képzelt diésfénnyel sugározva idézi vissza az egeri nők hősi alakjait, kiknek egyedüli jel-

Az elvek igazsága csak úgy hat és lesz maradandó, ha a meggyőződés mélyéből fakad. Tessék előbb az értelmi nivó emelésén fáradozni, hogy az elvek meggyőződéssé válhassanak. A további teendőket a meggyőződés ereje maga fogja elvégezni.

Wihs Béla.

Árpád - ünnepélyek.

Megint ünnep készül! — mondják sokan. Lárma, füst, pénz . . . no meg szobor. Igen, akadt néhány ostoba, feltünni vágyó vajas fejű ember, ki cécóra uszít; nemcsak egyes köröket, hanem az egész nemzetet bele akarja kergetni az ünnepésbe. Ez már így van Magyarországon. Ugy fényeskedni, parádézni, mint mi, nem tud egy nemzet sem.

Nagyon jól tudjuk, hogy a mi gyenge hangunk az országos lármában nem hallható. De nem tiltja meg senki, hogy ne elmélkedjünk egy kissé annak a történelmi alaknak jelentőségéről, ki hazát szerzett nekünk. Nem históriát írunk. Nem Árpád, a honszerző egyéniségét akarjuk megrajzolni. Csak a dátumra emlékeztetünk, a nagy dátumra, a honszerzés dátumára. Ez az ő alakjától el nem választható, mint ahogy nem téphető el Szt. István egyénisége a kereszténység meghonosításának nagy eseményétől.

Az a kör, mely Árpád halálának

szavuk volt: vagy meghalni a hazáért, vagy kérdemeim az egeri nevet!

Zordon, de ragyogó lovagkor! kiégett Piros éjszaki fény! újra meggyujtalak, Képzetem fátylaja újra meggyujt téged, S lángodnál látszik a tündérkert ujjalag, Melynek oly szép fája volt s oly szép virága. Vitézség cserfája, szerelem rózsája!

A fény szertefoszlott . . . Murány vára rom, de él emléke Szécsi Máriának, a szerelmetes, szépséges asszonynak. Az ő idejében furcsa világ járta, magyar, magyar ellen küzdött. Kuruc volt az egyik, labanc a másik. Murány várában Szécsi Mária, a kuruc asszony parancsolt. Hősi volt a lelke, karja harcra edzett, de a szíve gyöngéd, szerelemre hajló. Veselényi Ferenc labanc generális ostromát kiállotta Murány, de a vezér szép szeméinek foglyul esett Szécsi Mária szíve. Murány kapitulált . . . s győzött a szerelem.

S ki az, ki megítélné érte!?

A kuruc sereg harci diésősége megfogyott, elenyészett. A turul madáron győzedelmeskedett a kétfejű sas. A sereg szétfutott. A vezér, a kurucok királya, Thököli Imre Lujdosni kényszerült. És elment a vezér . . . és felsirt a nemzet . . .

De Munkács vár ormain ott lengett a szabadság zászlaja . . . tépetten. E

évfordulóján országos ünnepet sürget: terveivel a komolyan gondolkodó, szociális érzékű emberek köre. Nem szobor kell most. Bizony-bizony, az a sok szobor már mánia lesz nálunk. A nagyok emlékét nem romló érc őrzi.

A nagyok emléke akkor él igazán, ha törekvéseiből mi is részt kérünk és veszünk. Ez a legmaradandóbb emlék; ezt nem pótolja se bronz, se márványszobor.

Árpád hazat szerzett. Nem tudjuk gondolt-e akkor arra, hogy megtartása az utódoknak lesz akkora munka, mint a megszerzése volt. Aki tudja multunk küzdelmeit; ismeri a veszni indulás megakasztását, bátran mondhatjuk: az új honfoglalást.

A honfoglalás most sincs befejezve. Nem a fegyverrel való nyers prédázást értjük. Soha igazi honfoglalás nem történt a jövő eshetőségeinek, balkörülmányeinek leküzdhető számitása nélkül. Nem politikai dolgokról van itt szó. A politikának e lap nem helye. Ipari, gazdasági, társadalmi intézmények teremtése olyan hatalmas fegyverei a honfoglalásnak, mint Árpád idejében a kelevéz és buzogány volt.

Árpád emléke s vele a honfoglalás nagy műve folyton él, míg ilyen intézményekre gondunk van. Ne szobrot állítsunk. A fehéregyházi panteon is mellékes. Vessen a nemzet, a magyar társadalom könél erősebb alapot annak az emlékeknek, mely fölött a honfoglaló lebeg. Iskolák, első sorban ipariak, szegényházak, kórházak, le-

megtépett zászlót Zrínyi Ilona két évig védelmezte a császári had ellenében. A túlnyomó erő végre megadásra kényszerítette Zrínyi Ilonát és gyermekeivel, Rákóczi Ferencel és Juliával együtt (Bécsbe) a császári városba vitték. Hogy fájdalmát még jobban fokozták elvették tőle gyermekeit és rabként tartották egy zárdában.

Végre szabad lett az útja Zrínyi Ilonának a számkivetésbe, messze török földre Thököli Imréhez, bujdosó urához.

Ott idegenben, távol a hazai rögtől, elszakítva gyermekeitől, élte a hontalanságnak keserű napjait s várta a szabadság óráját.

Nagy sokara ütött az óra... A magyar asszonyok legeudás alakja megtért őseihez. Porhüvelyét idegen föld fogadta magába. Századok multak... végre haza került, most már itt pihen az édes hazai földben. A számkivetésnek immár vége van.

Régi dal, régi dicsőségről, daliás időről, magyar asszonyokról!

Testük elporladt, de szellemük élni fog, míg magyar lesz e földön, mert

... mind koszorut érdemelnek:
Betölték hivatásukat,
S példájuk késő századokra
Fénylő s dicső ösvényt mutat.
Egy gazdag érzés él szívünkben,
A melynek minden cseppje kincs,
Egy érzés, hogy honszeretethen
A magyar nőnek párja nincs.

lenházak, jótékony alapítványok, közmüvelődési alapok nem kisebb lelkesedést és áldozatkészséget érdemeljenek, mint egy-egy szobor, melyhez százezrek fillérei járultak.

A megye, e megye közégei egytől-egyig éreznek, hogy a honfoglalás művét ma se szükségtelen és késő — újra kezdeni és szilárdítani. De — ki tudja mikor — lehet, hogy késeinek fog bizonyulni.

Igy képzeljük mi Árpád emlékeknek és a honfoglalás nagy munkájának ünneplését.

dm.

UJDONSÁGOK

— Diszközgyűlés. A szarvasi fűg. és 48-as pártkör t. hó 20-án pünkösdi második ünnepén d. u. 2 órakor a kör helyiségének udvarán tartja negyedszázados fennállásának emlékére diszközgyűlést. A diszközgyűlésre szóló meghívók a napokban lettek kibocsátva. A diszközgyűlés programja: 1. Elnöki megnyitó tartja Haviár Dániel orsz. képviselő. 2. Ünnepi beszéd mondja Benka Gyula főgyimnásiumi igazgató. 3. A kör új zászlójának felavatását végzi Zvarinyi János lelkész. 4. A kör negyedszázados multjáról, beszél Dr. Danes Szilárd. A diszközgyűlés után ugyancsak a kör helyiségében esteli 7 órakor társasvacsora lesz. Egy teríték ára 1 korona 50 fillér.

— Lemondás. Janovics Kálmán békésszentandrásai községi irnok állásáról való lemondását benyújtotta a szarvasi szolgabírósnak.

— Új tűzoltó főparancsnok. Mult vasárnap iktatták be állásába a kondorosi önkéntes tűzoltóság új főparancsnokát, Reiner Béla földbirtokost. Az ünnepség a község háza tanácstermében folyt le. Fülöpp József alparancsnok üdvözlő beszéde után Reiner megköszönte a tűzoltók szép figyelmét, igérvén, hogy egész erejével hasznos szolgálatot akar teljesíteni. Keviczky László ev. lelkész is üdvözlő szavakban köszöntötte Reinert. Az új főparancsnok azután megvendégelte a tűzoltókat.

— Ki akar csendőr lenni? A minisztérium elhatározta, hogy a csendőrséget 830 főnyi legénységgel szaporítja. Ez 830 egyén részére tisztességes megélhetést biztosít. Bejuthat minden tisztességes, magyarul irni-olvasni tudó, katonaviselt, nőtlen ember. Katonakönyvét magával vive, jelentkezék bármelyik csendőr-örparancs-

nokságnál; ügyét díjmentesen 2—3 hét alatt elintézik. Igaz, hogy a csendőri szolgálat nehéz, de viszont az illetmények viszonylag magasak. A belépő egyén az első naptól kezdve egy éven át 1 K 6 fillért kap, melyet egy hónapra előre kifizetnek neki. A próbaév után a csendőr illetmény napi 2 K 20 f. A hadapród-tiszthelyettes és őrmester 3 K 20 f., az őrsvezető 2 K 74 fillért kap naponként. Mindehhez hozzájárul jó ruházat és elszállásolás. Minden tisztesség legény felviheti a járás-őrmesterségig, mikor évi fizetése 1500 koronára emelkedik.

— A lakosság kirajzása. Két hónappal ezelőtt jelentettük, hogy a kormány egyes sűrűn lakott községek kirajzását látta szükségesnek. Az idevágó jelentések most érkeztek be az alispánhoz. A legtöbb járás sem a betelepítést, sem a kirajzást nem tartja szükségesnek. Így Szarvas, Gyula, Csaba, Orosháza a kirajzást látja ajánlatosnak. Bekésen van hajlandóság a kirajzásra. A szeghalmi járásban betelepítés kellene.

— Egyiptomi sötétség. A tanitói hangversenykor, úgy a szinkör néző tere, valamint a szinkör bejáratai, folyósói teljes sötétségben pompáztak — jólehet a tanitók előre fizették le a világitásért járó 10 koronát s kapták azt a határozott ígéretet, hogy minden rendbe lesz. Sajnos ez egyszer a nagy rendszeretet, a pedánság elmaradt. Kérjük a szinkör felett rendelkező közegeket máskor hassanak oda, esetleg személyesen győződjenek meg a csövek, égők hogyvoltáról s ne bízzák azt a kisbíró uramékra, mert az esetleges láb-kéz-nyak törésekért a község előljárósága aligha felel, ellenben a szinkör esetleges leégéséért azoknak kell felelniök — vagyonukkal — akik a szinkört használatba vették. Ez egy kissé furcsa, de így volt s ilyen kikötéssel kellett a tanítóknak a szinkört átvenniök.

— Óvatos öngyilkos. Tóth János 55 éves timársegéd május hó 6-ikán éjjel öngyilkossági szándékkal a kutba ugrott. Talán inkább csak a kut rejtelmeit akarta tudni, mert előzetesen a kutostorhoz kötötte magát. Így akadtak rá szomszédai — reggel. Ki is huzták szerencsésen vízzel, vödörrel együtt. Él. Csak a foga vacogott a hideg fürdő miatt. Most betegen fekszik lakásán.

— Vizbe fult. Folyó hó 9-ikén Friska Sámuel 9 éves Lajos nevű fia. negyedmagával a Halásztelken elszórt tanyai vizes gödrökben akart megfürödni. Míg a többiek vetkőztek, ő akkor már az egyik gödörbe ugrott; a mély víz összecsapott a feje fölött.

Mire társai mentéshez fogtak, a fiu megfult.

— Szitaszövet-gyár Békésen. Azt olvassuk egyik megyei lapunkban, hogy Békésen a hatóság tudomást szerzett valami Sinka Józsefről, ki házilag szitaszövetet gyárt, melyet sehol az országban nem készítenek, melyért sok ezreket dobunk ki külföldi gyáraknak. Sinka a szövetkészítésnél gyerekeket alkalmazott. Eddig a hír első része. Következik a békési élelmes, az ipar fontosságát ismerő és a nyomorúságos megélhetési viszonyokon segíteni akaró hatóság intézkedése, hogy Sinka vezetésével nagyban tegye lehetővé a szitaszövet gyártást. Meg is lesz, biztosan. Csaba után Békés. Mi történik nálunk? Tudunk-e már valami pozitívumot? Semmit! Aludjunk tovább! Mi van az iparteleppel? Hát a pünkösdre tervezett háziipari kiállítás? Ez is elaludt?! Nem kórság ez?

— **A Tulipánkertszövetség** — szarvasi fiókja — mint már hírül adtuk, olvasó közönségünknek — ipari kiállítás rendezését tervezte pünkösdkor. Jelentkező a nép fiai, illetőleg leányai közül szép számmal akadt: de az ipartestület jelentése szerint az idő rövidege miatt iparosok kis számban vehetnek részt. Hogy tehát Szarvas város iparának teljes képét nyújtson kiállításon az egyesület, kénytelen a tervezett kiállítást ez év őszére halasztani, a mikor előreláthatólag általános érdeklődés fogja ezt kísérni.

— **Köszönet nyilvánítás.** A szarvasi helyi tanító egyesület vigalmi bizottsága ez uton mond hálás köszönetet mindazon hölgyeknek és uraknak, akik a hangversenyben közreműködtek.

— **A kicsapott tót diákokról** ir cikket a Bm. K. f. hó 9-iki száma. E szerint a titkos kör két év óta állt fenn. Tagjai Vajda-Vojvoda hirhadt személyét és bélyegzett eljárását is feliratban üdvözölték. Csodálkozik a lap azon, hogy ez a púnszlávkör két év óta zavartalanul „dolgozott”. — Mi legutóbbi számunkban bőven megírtuk az ügyet. A kihallgatás során a Vajdával való összeköttetés nem állapított meg. Nem tudjuk, honnan veszi a Bm. Közlöny értesülését. A két év alighanem a gyalázatosan szóló telefon sugestiója. E sorok írója két hetet jelentett a kérdezőnek. Ha igaz ez a közlés: százszoros megnyugvást érez a tanári kar, hogy ezt a méltelyt kivágta az iskola egészséges nemzeti testéből. Ha két évig (?) működött volna is a gyalázatos kör, titokban maradhatott vigyázat ellenére is, mint annyi büne, lopása, sikkasztása a világnak. Egyszer mégis csak nyakát szegik a gonoszoknak!

— **Elszámolás.** A szarvasi helyi tanító egyesület f. hó 8-án tartott

hangversenyének a bevétele volt 405 kor. 60 fillér kiadása 257 korona 32 fillér, jövedelme 148 kor. 28 fillér. Felülfizettek: Haviár Dániel, Melis Lajos, Garai testvérek 10—10 korona, Haviár Gyula dr. 5 K. ifj. Bodnár Pál (Budapest) 3 K., Illyés Alajos, Plavetz Béla dr., özv. Ponyicki Györgyné, dr. Wieland Sándor, Schreiber Lipót, Grósz Lambert, Csábrády János 2—2 K. Lauko Mátyás 1 60 f. Waldner Ignác 60 fillér.

Ideális szer a fogak és a száj tisztántartására és azok egészségének megóvására a Brázay-féle KALOGÉN sóborszesz fogkrém. Rendes használat mellett még a legelhanyagoltabb, megsárgult vagy barna fogaknak is szép fehér színt és csillogó zománcot kölcsönöz. A Kalogén szerencsés összetételénél, de különösen sóborszesz tartalmánál fogva fertőtleníti a fogakat és a szájüreget.

— **Többféle bányákból.** Köszönés és Gépolaj a csépléshez kedvezményes áron és feltételek mellett csak is Buk Adolfnál szerezhető be, 2—10

— **Benkő sorsjegye Bankó!** Dacára minden versengésnek, az osztály-sorsjegyek egyi e azon játék-papíroknak, melyek kitűnő, úgy szólva egy dülálló játéktervük következtében a legkedveltebbek. Mindenki viszonyához képest, saját tetszése szerint vásárolhat sorsjegyeket, melyek ellenében alapos kilátása van, hogy rövid időn belül egy nagyobb főnyereményhez juthat; bizonyosság erre arra tény, hogy a Benkő Bank (Bpest, Andrassy ut 60) az utóbbi évben a nagy jutalmúját 600.000 koronát, továbbá a 200.000 koronás főnyereményen kívül kétszer 60.000 koronát, háromszor 30.000 koronát, kétszer 25.000 koronát és sok 10.000 és 5.000 koronás főnyereményeket fizetett ki t. vevőinek. Vásárolja tehát sorsjegyeit a Benkő Bankban, mert hiába, a legigazabb motto, Benkő sorsjegye Bankó. 2—3

Előadás. Mulatság.

A szarvasi férfidalkar f. hó 5-ikén az Árpád földszinti termeiben tánc- és egybekötött estélyt rendezett. A kulturális és jótékony cél több érdeklődést érdemelt, mint a menyit az estélyen megjelentek száma mutatott. A dalkart, mely darabjait java szerzőkből válogatta, Saskó Samu főg. tanár vezette avatottan. Tőle is előadásra került egy átírott énekszám. A megjelentek a dalos előadás után vidám táncban soká együtt maradtak.

A helyi tanító egyesület a Tanítók Hazánál telt szobaalapítványra f. hó 8-ikán a nyári szinkörben előadást

tartott. Az estély első szereplője Lengyel Ilonka volt, ki Mattei „Tourbillon” c. darabját zongorán játszotta ügyes technikával, kifejezéssel. Mérei Oszkár és Haviár Ilonka Fedor „Tárogató hangok” c. melankólikus melodramáját adták elő. A sikerült előadás után egy á'nevű szerző „Regényhős” c. egyfelvonásosát játszotta el öt bájos leány: Bugyis Cella és Aranka, Haviár Ilonka, Rethy Ella és Sipos Renée. A sekélyes darabot, melyet a verses forma még konokabban megtört, sok igyekezettel adták. Helyenként felvillanó helyes felfogásuk nyilvánult meg. — Ismét Mérei Oszkár jelent meg a színpadon, Glöckner Pannával tréfás kettőt játszott. A modern izű duetthez Brózik Károly szolgáltatta a zongorakiséretet. Az utolsó pont Bartók Lajos Tavaszi ünnepe volt. A színpadon igaz fű-fa, virág közt elvegyült egy sereg tündér-leány és pajkos manók csapata. A közönség tapsal jutalmazta a látványt. — Az előadás után az Arpád nagytermében tánc folyt. Megjegyezzük, hogy a tanítók estélyén — tanító volt a legkevesebb. — A siker Bodnár Endre és Pataki János érdeme.

A polg. leányiskola tegnap tartotta a nyári szinkörben előadását. Erről a jövő számban.

Óvoda mulatság. Az I. kerületi Dimény-féle óvó kicsinyei holnap d. után 4 órakor a Népligetben tavaszi mulatságot rendeznek.

Csarnok.

A nagy hét figyelmeztet Imára tedd kezedet!

Irta: Zvarinyi János ev. lelkesz.

(Folytatás)

Jézusnak a vész időszakában mondott beszédei, a komolyság és nyíltság mellett még egy meglepő jellemvonást mutatnak. A nép fel fogásához mért hasonlatokban beszél s e felett nem egyszer csodálkozásukat is kifejezik a tanítványok (Máté 13, 10.) Gyönyörű Máté 13. részben megörökített 7 hasonlat, mely meglepő összefüggést tüntet elé.

E példázatokban Jézus dicső nagyságában tűnik fel. Mert valamenyi példázatban szent ügyének minden akadályokat leromboló győzelme biztos.

Jézusnak leghatalmasabb tettei éppen a galileai vészek időszakában esnek. Gyógyít, — a holtakat feltámasztja, a természetben csodákat visz véghez a pusztán és a kánaáni szobában S épen ez utóbbiban ábrázolódik Jézus messiási hivatása a viznek borrá való átváltoztatásában. Mert Jézus jött vízben és vérben. — a kegyelemnek jelei viz és vér együtt kifolytak az ő véréből.

A népek felköltött reménye, egyedül az új Rabbiban öszpontosult, — nem csoda, viszont a nép befolyásra féltékeny farizeizmus az új Rabbi feje fölött tornyosította össze a vérszellegeket. Az első cilázó vilám már is lecsapott. A népember Macheirusban bilincsekbe volt verve, de élt még; meg kell őt ölni! így hangzott a véltanács határozata Mert ha Izraelnek déli részében párolog a prófétai vér, akkor meg fog ijedni a galileai rabbi is, és a mozgalom északi részben el van fojtva, a déli részben kiontott vér által.

Igy végzé életét keresztelő János életének 34-ik év öszén. A nép szíve, keresztelő János kivégeztetése miatt sajog — de tőr és hallgat. Hallgatása azonban sokat mond.

Keresztelő János halála hatott tanítványaira, a népre — de senkire súlyosabban mint Jézusnak — a családások és küzdelmek következtében a nélkülül is borult lelkületére. Keresztelő János kivégeztetése Jézusra a nagyon is megérthető memento mori (Máté 17. 12.) Ennek a véres jelenetnek képe el nem hagyja Jézus lelkét egész Jeruzsálemig, sőt fel egész Golgatóig. Ezen időtől kezdve a farizeusok mindig harcra készen állanak, Jézus pedig folytonosan a menekülés útján tart.

Jézusnak a visszavonulás útján nem csak menekülési, de feleszmélési állomásai voltak. Ha a sokaság zaja megszűnt mögötte, ha a kísérők beszédei elnémultak, ha a magányosság és a körülmények komolysága mindenkinek hallgatást parancsolt, akkor áll Jézus legközelebb önmagához, legközelebb Istenéhez.

Mivel Jézus magát Messiásnak tudta, működésének csak kiinduló pontja pontja Galilea, végpontja Jeruzsálem lehetett egyedül. Itt volt a templom, itt ennek szolgálói itt működtek a próféták, itt uralkodott a hatalmas Dávid. Jeruzsálem tehát kezdetül fogva időkérdés, s most a pillanatnak égető kérdése lett.

Jézusnak hivatása volt: Jeruzsálemben megkezdeni és elnyerni mindeut, — s így Jézus csak egy utat ismer, s ez csak az lehet, mely őt Jeruzsálembe vezet.

De Jézus nem a kényelmes és rövidebb utat választja Jeruzsálembe, hanem Péreán keresztül haladt és pedig azért, mert ez az ut volt a legesendesebb, legbiztosabb s legelterjedtebb. Nem zavarta itt a komoly és komor gondolatokkal foglalkozó Rabbist sem a Leamáriai rozszakarat, sem a galileai kicsapongó ünnepi öröm zaja; nem ólálkodtak sem galileai, sem jeruzsálemi ellenségek nem késleltette itt haladását sem galileai, sem jeruzsálemi kíváncsiság.

Jézus zarandok útjának egyformasága csak Judeának határainál végződik — alkalmasint csütörtökön, április 7-én.
(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő: **Dr. Nemes Béla.**

Társzerkesztő: **Pataki János.**

Laptulajdonos: **Dr. Haviár Gyula.**

Nyomatott Sámuel A.-nál Szarvason.

Nyilt-ter.

KALOGÉN
BRÁZAY SÓSBORSZESZ
FOGKRÉM A LEGJOBB ★★

Piaci árak.

Péntek. május 10 én.

O buza (métermázsája)	Frt	kr
Piros buza	9	80
Mercantil buza	9	60
Sárgás buza	9	50
Árpa	6	30
Zab	7	60
Csöves kukorica	—	—
Morzsolts kukorica	5	25
Köles	6	50
Lucernamag	45	00
Hizott sertés (kilója)	—	47

ÉRTESÍTÉS.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy az Erzsébet ligeti nyári helyiségemet **f. évi május hó 12-én megnyitom.**

Minden vasár- és ünnepnapokon a n. é. közönség rendelkezésére bocsájtom.

Szives pártfogást kér

kiváló tisztelettel

Percel János

cukrász

Arverési hirdetmény.

A Békésszentandrás takarékpénztár rtg. igazgatósága ezennel közhírré teszi, hogy 6, 48, 136, 164, 174, 165, 207, 224, 258, 259, 287, 288, 293, 378, 387, 399, 425, 430, 436, 449, 456, 458, 481, és 488 számú 1906. december hó 31-ig meg nem hosszabított kizárólag kölcsönei fedezetéül letett **arany és ezüst** tárgyak az intézet szarvasi fiók telepének helyiségében f. hó 29-én d. u. 3 órakor tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek el fognak adatni.

Békésszentandrás, 1907. máj 12.

**Békésszentandrás Takarékpénztár
részvénytársaság.**

Arverési hirdetmény.

Szarvas község előjárósága közhírré teszi, hogy a községi közművelődési alap tulajdonát képező Farkas féle épület 1908. január 1-től 1910. december 31-ig terjedő 3 évre 1907. május hó 14-én délelőtt 9 órakor a község háza tanácstermében nyilvános szóbeli árverésen haszonbérbe fog adatni.

A képviselőtestület 56/907. kgy. sz. határozatával jóváhagyott árverési feltételek a főjegyzői irodában a hivatalos órák alatt betekintheők.

Szarvason, 1907. év május 4.

Salac József, Valkovszky Mihály,
főjegyző. bíró.

Arlejtési hirdetmény.

A szarvasi ág. hitv. ev. egyház-község ó-templomának külső és belső takarítására árlejtést hirdet **6564 kor.** 79 fill. kikiáltási árral. Az árlejtési feltételek és erre vonatkozó költségvetés a gondnoki hivatalnál tekinthetők meg. Zárt ajánlatok 650 korona ovadékkal a gondnoki hivatalban május 17 déli 12 óráig adandók be. Az ajánlatok pontását a gazdasági bizottság május 18-án délelőtt eszközli. A vállalat kiadásában az egyháztanács intézkedik.

A szarvasi ág. h. ev. egyház

A NAP

A magyar újságírás szenzációja, Magyarország legfüggetlenebb és legelterjedtebb napilapja.

Felelős szerkesztője: **BRAUN SANDOR.**
Politikai főmunkatársai: **BRÓDY SANDOR**
LENGYEL ZOLTAN és **DR. KALMAR ANTAL**

A NAP a 48-as eszmény leghivebb katonája és a 67-es politika kérelmetlen üldözője.

A NAP már kora reggel
megérkezik a vidékre

A NAP nemcsak a legkitünőbb lap
de a legolcsóbb is.

Egy szám ára 2 krajcár.

Előfizetés: negyedévre 4 korona, egy hónapra 1 korona 40 fillér.

Mutatványszámokat készséggel küld: A NAP kiadóhivatala VIII. ker., Röck Szilárd utca 9. sz.

Hirdetések

jutányos áron vétetnek fel

lapunk

Kiadóhivatalában.

MIÉRT
BENKŐ sorsjegye **BANKÓ!**
mert

az alant jelzett nyeremény kifizetéssel ve-
vőinknek elérhetetlen eredményt mutatunk ki.

Számok	Nyeremények	Számok	Nyeremények
3944	—	602000	81851 — 20000
79971	—	200000	105024 — 15000
78917	—	80000	50259 — 15000
55676	—	70000	21915 — 15000
3952	—	60000	62495 — 15000
4553	—	60000	40380 — 15000
49810	—	60000	10140 — 10000
43613	—	50000	33637 — 10000
79902	—	50000	33692 — 10000
4433	—	40000	48339 — 10000
43602	—	40000	55255 — 10000
120921	—	40000	62489 — 10000
3915	—	30000	74502 — 10000
52484	—	30000	81891 — 10000
52498	—	30000	81892 — 10000
66582	—	30000	94359 — 10000
33665	—	25000	94365 — 10000
56132	—	25000	96299 — 10000
84514	—	25000	100260 — 10000
15095	—	25000	105070 — 10000
			108165 — 10000
			114081 — 10000

és számos nyeremény á 5000, 3000, 2000, 1000 és 500 korona

a z é r t

el ne mulassza osztálysorsjegyeit nálunk megrendelni, mert

Benkő sorsjegye Bankó

Az 1. osztály huzása már május hó 23-án. A sorsjegyek árai

I18 Kor 1.50 — I14 Kor. 3. — I12 Kor. 6. — I11 Kor. 12. —

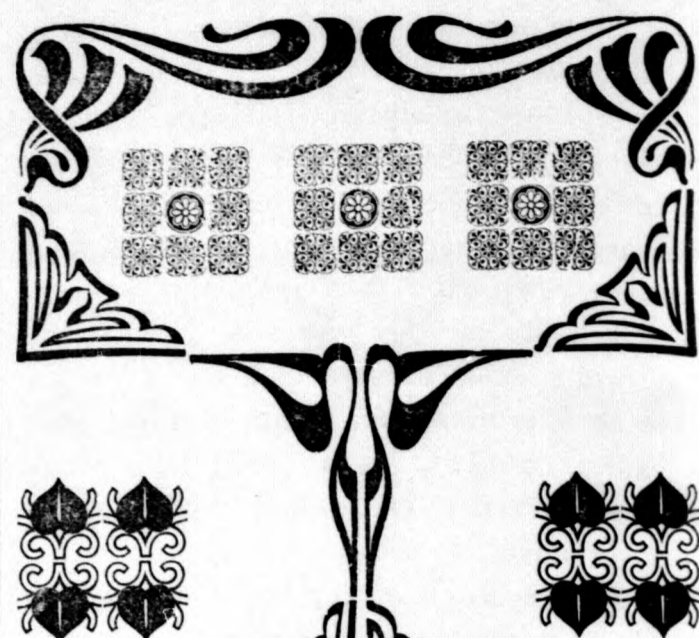
Legcélszerűbb a megrendelés postautalványon!

Benkő Bank

Budapest, Andrásy-ut 60.

Egy 20 éves álló KAKTUSZ eladó.

özv. Horváth Bélánénál.

Új és használt

könyveket,

disz műveket

és egész

könyvtárakat

legmagasabb

árban vásárol

SÁMUEL A.

könyv- és papirkereskedése

SZARVASON.

Hirdetmény.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy

bérkocsi üzletemet
a mai naptól fogva a n. é. közönség rendelkezésére bocsátom

A n. é. közönség szíves pártfogásáért esedezik

kiváló tisztelettel
Bontovics Károly
fijákeros.

II. ker. Bem-utca 210. szám.

HALA

készít engem, hogy minden tődő-
és torokbaj az szenvedővel szí-
vesen és díjtalanul közöljem, mi-
módon szabadult most már tünitő
fiam egy egyszerű, olcsó és hatásos
termék által hosszadalmas szen-
vedésétől.

K. Baumgartl, Gastwirt
in Neudek bei Karlsbad.

Ha köszvényben, reumában, ischiásba
34-30 szenved, vegyen egy üveg

Dr. FLESC H-féle
KÖSZVÉNY-SZESZT,

mely eszt, köszvényt, reumát, kéz-
láb-, hát- és derékfájást, kezek és lá-
bak gyengeségét, fájdalmakat és da-
gadatokat biztosan gyógyít. Hatása a
legrövidebb idő alatt érezhető. Kapható

Dr. Flesch E. M.

„Magyar korona“ gyógyszerárában
Győr, Baross-ut 24. sz

Másfél decziliteres üveg ára 2 kor: Hu-
zamosabb használatra való „Családi“
üveg ára 5 kor, 3 kis, vagy 2 „Családi“
üveg rendelésnél már bérmentve után-
veutel küldjük

Cook és Johnson-féle

amerikai

szabadalmazott tyuk-
szem gyűrűk

(törv. védve)

ma az egyetlen szer, mely-
lyel az oly rettenetes tyuk-
szem-fájdalmak megszüntet-
hetők és a fő teljes bi-
zonyossággal kiírható.

Ma a világ legjobb gyógyszere.

Minden szenvedőnek ajánlandó.

1 drb 20 fillér, 6 drb 1 korona.

Kapható Szarvason: Bugyis Andor,
Burger Frigyes és Nigrinyi Zoltán
gyógyszerárjaiban.

3-szor naponta friss házi kenyér.

Kenyer üzlet megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közön-
ség szives tudomására adni, hogy a
Simko bórkereskedő házában

kenyer üzletet

nyitottam, hol legfinomabb műmali
liszt ugyszintén dara, korpa kapható.

Főtörékvésem a pontos kiszolgálás.
A megrendelés házhoz szállítatik.

A n. é. közönség pártfogását kéri

Kiváló tisztelettel

3-2 **Szklénár Mihály.**

Hengermalmi liszt raktár.

M e g n y i l t a z u j d i v a t á r u h á z t

Uj üzlet!

Figyelem.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy a mai napon a Szarvasi Hitelbank épületében

női és férfi

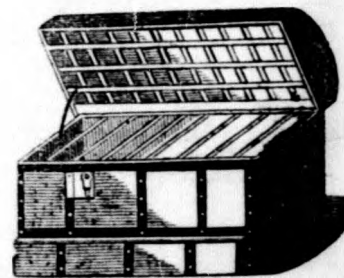
d i v a t á r u h á z a m a t

megnyitottam, hol raktáron csupán hazai gyártmányú áruk lesznek árusítva, u. m.: Női- férfi és gyer-
mek cipők. Férfi ingek. Gallérok. Kézeloők. Nyakkendők. Nap- és esőernyők. Valódi pécsi kesztyűk.
Nagy raktár alsószoknyákban. Kötényekben, Zsebkendőkben. Böröndökben. Különös súlyt fektetek ruha-
díszekre és varrókellékekre.

Főtörékvésem a pontos és szolid árakkal való kiszolgálás, miért is a nagyérdemű közönség
teljes bizalmát és meglegedését kérve, maradtam

teljes tisztelettel

Deutsch Jenő.

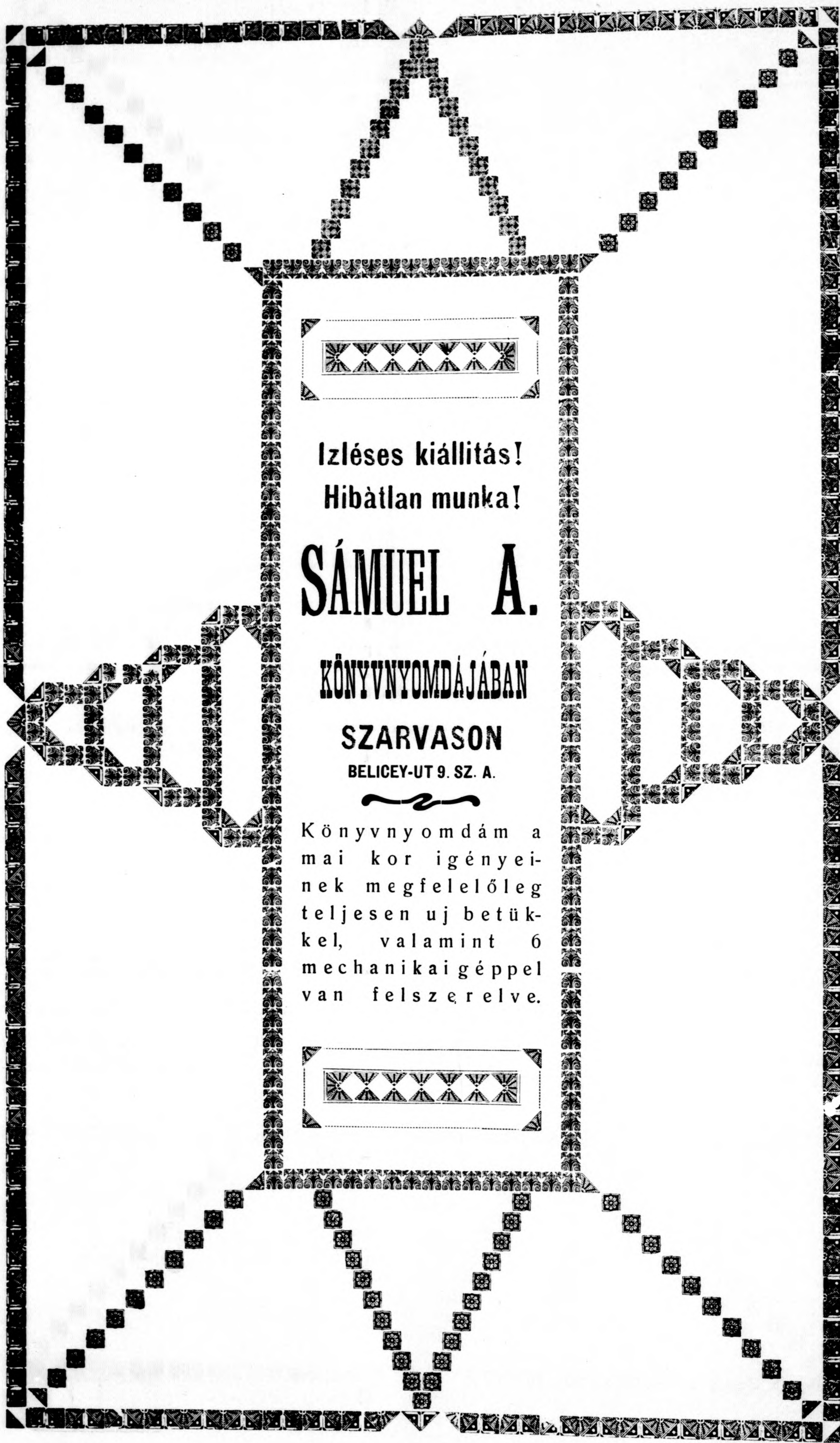
8-

a Szarvasi Hitelbank új épületében.

Uj üzlet!

Uj üzlet!

Uj üzlet!

Izléses kiállítás!
Hibátlan munka!

SÁMUEL A.

KÖNYVNYOMDÁJÁBAN

SZARVASON
BELICEY-UT 9. SZ. A.

Könyvnyomdám a mai kor igényeinek megfelelőleg teljesen új betűkkel, valamint 6 mechanikai géppel van felszerelve.

Bet
sze
Kéz

ala
nya
tott
dol
a k
És
és
küz
ban
vivo
ja i
té,
meg

nyel
bog
Lob
mi
ját
men
rete
órái
sonl

Bibo
Görö
A bo
Cyth
Bara
Ó ka
S ig
Ókea

Bejd
Szin

egyil
szati
másl
ban,
az it